

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.732/2017/6.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke
Dr. Pataki Árpád előadó bíró
Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperesek:

I. rendű
II. rendű
III. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Kiss Gabriella ügyvéd I-III. rendűért

Az alperesek:

I. rendű
II. rendű

Az alperesek képviselője:

Kozma és Fáy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kozma Péter ügyvéd) I. rendűért

Dr. Varga Roland ügyvéd II. rendűért

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

I. és II. r. alperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.494/2016/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 33.P.20.924/2015/27.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a másodfokú eljárási költség és illeték viselésére is kiterjedően részben hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelező az I. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 246.000 (kettőszáznegyvenhatezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget. A II. rendű alperesnek pedig 123.000 (százhuszonháromezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 166.000 (százhatvanhatezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, a II. rendű alperesnek pedig 74.000 (hetvennégyezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a III. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 112.000 (száztizenkétezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, a II. rendű alperesnek pedig 49.000 (negyvenkilencezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 1.835.000 (egymillió-nyolcszázharmincötezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetékből az I. rendű felperes 902.500 (kilencszázkettőezer-ötszáz) forintot, a II. rendű felperes 559.500 (ötszázötvenkilencezer-ötszáz) forintot, a III. rendű felperes 373.000 (háromszázhetvenháromezer) forintot köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes korábban a .. , illetve a .. volt. A II. rendű felperes korábban a .. rektora, III. rendű felperes pedig az .. volt. A felperesekkel szemben a Budapesti Katonai Ügyészség vádat emelt sikkasztás és más bűncselekmények miatt. A büntető-eljárás a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa előtt folyt KB.I.3/2012. szám alatt. Az I. rendű alperes a .. című napilap kiadója volt 2015-ben, a II. rendű alperes pedig a .. weblap üzemeltetője.
- [2] Az I. rendű alperes által kiadott .. című napilapban 2015. február 2-án jelent meg egy cikk .. címmel. A cikkben azt közölték, hogy az adott héten folytatódik az a bírósági eljárás, amelyet a vádlottak miatt a második tábornok pernek is neveznek a sajtóban. A cikk közli a büntető-eljárás megjelölt tárgyát (sikkasztás, üzletszerűen elkövetett hivatali vesztegetés és más bűncselekmények), valamint közli azt, hogy az ügyben hét vádlott van, köztük a felperesek. Az ügy lényegét abban foglalták össze, hogy a vádirat szerint a terheltek egy kiemelt állami egészségügyi fejlesztés, a katonai jelleggel bevetett kórokozókat gyorsan és hatékonyan azonosítható, telepíthető biológiai labor kialakítására kapott megbízást arra használták fel, hogy egy nemzetközi cégtől megszerzett technológia és az ehhez szükséges kémiai anyagok birtokában több száz milliós állami támogatást szerezzenek, és ennek jelentős részét elsikkasszák. Az érintett nemzetközi céggént a svájci .. magyarországi leányvállalatát jelölték meg.

- [3] „A megkaparintott prototípus” alcím alatt a cikk arról számol be, hogy az I. rendű felperes azt a műszert szerezte meg egy nemzetközi cégtől, amely alkalmas a pusztító kórokozók gyors meghatározására. A leírás értelmében az I. rendű felperes kidolgozta a prototípus megvásároltatása után a használati rendet, amiért elismerést kapott, illetve a NATO felé azt kommunikálták, hogy Magyarország számára „a világ leggyorsabb biológiai laborja” áll rendelkezésre. A cikk rögzítette, hogy a fejlesztés nem kapott akkor még szabadalmi védeltséget, az alkalmazáshoz nem állt rendelkezésre megfelelő számú reagens, vagyis olyan kémiai anyag, amely szükséges a kórokozók kimutatásához. A cikk rögzítette, hogy a szükséges mennyiségű reagens előállítására nem volt elég idő 2002 júliusáig, amikortól Magyarország hat hónapra felelősséget vállalt a NATO járványok és biológiai hadviselés elleni védelméért. A cikk leírása értelmében ezután a svájci céghez fordultak, amelytől megrendeltek 52 reagenst. Arról írtak, hogy az I. rendű felpereshez, mint tudományos fejlesztőhöz került a .. fejlesztésének 520.000.000 forint értékű dokumentációja.
- [4] Ezt követően „Sikkasztási terv” alcím alatt az szerepelt, hogy a vád értelmében az I. rendű felperes nagyszabású sikkasztási tervet dolgozott ki. Eltulajdonította a dokumentációt, majd tárgyalásokba kezdett arról, hogy mikrobiológiai fejlesztésekre alapozva hozzanak létre egy civil telepíthető gyors diagnosztikai laboratóriumot, és kiemelt profit mellett értékesítsék a világ számos országában. Szerepelt az a kitétel, hogy „Mivel a labort megmutatták orosz üzletembereknek is, később még az ipari kémkedés gyanújának árnyéka is az orvos ezredesre vetült”. (Ebben a körben vádemelés a felperessel szemben nem történt.)
- [5] A cikk a vádirat ismertetéseként írja le, hogy a befektetők az I. rendű vádlott strómanjával az 520.000.000 forintos dokumentációra 2007-ben létrehozta egy kft-t, a cégbe apportként bevitték öt reagens leírását darabonként 10.000.000 forintért. Leírták, hogy egy év múlva az I. rendű felperes is belépett a tagok közé, és közbenjárása után egy újabb belépő is csatlakozott a társasághoz 100.000.000 forinttal. Ezután alapítottak egy konzorciumot, amelynek a ..-féle társaságok mellett a ... és a .. és egy .. vezetése alatt álló társaság is tagja volt. Utóbbiról leírták, hogy .. anyósának, .. a rokona, volt katonai hírszerző főnök. A vádirat alapján azt írták, hogy a céget azért hozták létre, hogy jelentős állami támogatást szerezzenek a projektjükre hivatkozva. A cikk a vádirat alapján arról számol be, hogy 2008 végére sikerült állami támogatást szerezni 650.000.000 forint értékben. A támogatási és konzorciumi szerződést az egyetem rektoraként a II. rendű felperes írta alá, melyekkel járó feladatok intézésére pedig a III. rendű felperest jelölték ki, a konzorcium vezetőjének pedig az I. rendű felperest választották, aki igazolta a konzorciumi tagok teljesítését és jogosultságukat a támogatási összegre. A vádiratra hivatkozással közölték azt, hogy az I. és II. rendű vádlottak megállapodtak abban, hogy az egyetemre jutó állami támogatást,

mintegy 96.000.000 forintot eltulajdonítják és egymás között felosztják, a támogatást pedig fiktív alkalmazásokkal, fiktív külső megbízásokkal és fiktív tanulmányokra adott személyi juttatásokkal fedik le.

- [6] A cikk „Orvos a fürdőszobában” alcím alatt közölte azt, hogy a vádirat egy másik vádpontja szerint az érintett projekt kapcsán az I. rendű felperes a büntetőügy IV. rendű vádlottjához, .., a .. főosztályvezetőjéhez fordult, és utóbbi jelölte ki a védelmi célú pályázatok esetében a bíráló bizottság tagjait. A vádirat alapján közölte, hogy .. közreműködéséért az I. rendű felperes felújította a főosztályvezető fürdőszobáját.
- [7] A cikk azt is tartalmazta, hogy a felperest nemcsak a laborügyben vádolták bűncselekménnyel, a .. beszerzett vegyszerek és eszközök után is több tízmillió forint kenőpénzt fogadott el egyes beszállítóktól, egyebek között a szintén vádlott fia cégén keresztül. A cikkben az I. rendű felperes védőjének álláspontját közlik annyiban, hogy I. rendű felperes ügyében a Katonai Ügyészség törvénytelen úton járt el, kedvezményekért megvásárolt terhelő vallomásokat. A védő álláspontját közölték annyiban, hogy a svájci cégtől nem az I. rendű felperes lopott el dokumentumokat, hanem a cég kérte fel .. szakmai segítségre, de az erről szóló papírokat eltüntették. Közölték azt is, hogy a védelem álláspontja szerint az I. rendű felperes nem jogosult senkinek megbízást adni, szakmai vezető volt.
- [8] A II. rendű alperes által üzemeltetett weblap ugyancsak 2015. február 2. napján közölte a .. cikkének érdemi részét

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [9] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az I.-II. rendű alperesek megsértették személyiségi jogait. Kérték őket a jogsértés abbahagyására kötelezni és eltiltásukat igényelték a további jogsértéstől. A felperesek jogkövetkezményként sérelemdíj megfizetésére is kérték kötelezni az alpereseket. Az I. rendű felperes az I. r. alperestől 7 millió forint, a II. rendű alperestől 3 millió forint sérelemdíj megfizetését kérte. A II. rendű felperes az I. rendű alperestől 4.200.000 forint, a II. rendű alperestől 1.800.000 forint sérelemdíjat igényelt, a III. rendű felperes pedig az I. rendű alperestől 2.800.000 forint, a II. rendű alperestől pedig 1.200.000 forint sérelemdíjat kért. Előadták, hogy a cikkekben az I. rendű felperes esetében nevét teljes mértékben kiírták katonai rangjával és foglalkozásával együtt, miként a II.-III. rendű felperesek esetében is feltüntetésre került teljes nevük, illetve katonai rendfokozatuk, illetve tisztségük. Sérelmezték a vádirat olyan módon történő széles körű ismertetését, amelyhez hangulatkeltésre alkalmas alcímeket alkalmaztak, illetve tényelődadásokat is közöltek, amelyek az I. rendű felperes esetében olyan bűncselekmények gyanúját fogalmazták meg, amellyel az I.

rendű felperest a valóságban meg sem gyanúsították (ipari kémkedés). A felperesek kifogásolták azt is, hogy személyüket illetően felhatalmazás nélkül személyes adatok közlésére került sor. Előadták azt is, hogy miután a sajtó képviselője a büntetőügy tárgyalásán nem voltak jelen, a vádirathoz csak jogszerűtlenül juthattak hozzá. Az I. rendű felperes külön sérelmezte azt, hogy a cikkhez olyan fényképet használtak fel illusztrációként a hozzájárulása nélkül, amelyet sajtótájékoztató alkalmából készült, és amely nem kapcsolódott a büntető-eljáráshoz. A sérelemdíj iránti igény indokaként előadták, hogy az eljárás megindulását évekkal követően történő tudósítás alkalmas volt a társadalmi megítélésük hátrányos befolyásolására egy olyan időszakban, amikor a büntető-eljárás elsődleges hatásait már sikerült elhárítaniuk. Álláspontjuk szerint az események felidézése szakmailag, emberileg súlyos károkat, hátrányokat okozott számukra.

- [10] Az alperesek a kereset teljes elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint mindenben a PK. 14. számú állásfoglalásában foglaltaknak megfelelően jártak el, amikor egy büntető-eljárás aktuális állásáról a valóságnak megfelelően tudósítottak. Előadták, hogy a cikkben közöltek nem tartalmazznak indokolatlanul bántó véleménynyilvánítást, és nem befolyásolták hátrányosan a felperesek társadalmi megítélését, az igényelt sérelemdíj összegét pedig mindentől függetlenül is eltúlzott mértékűnek találták.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes keresetét kisebb részben alaposnak találta, a II.-III. rendű felperesek keresetét teljes egészében elutasította. Megállapította, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy a perbeli cikkben azt a hamis látszatot keltette az I. rendű felperesről, hogy: „Az ipari kémkedés gyanújának árnyéka vetült, arra figyelemmel, hogy a labort orosz üzletembereknek is megmutatták”, megsértette az I. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, valamint azzal, hogy a fenti cikkhez fényképet közölt az I. rendű felperesről, megsértette az I. rendű felperes képmáshoz fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az I. rendű alperest a megállapított jogsértések abbahagyására, eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte továbbá arra, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 500.000 forint sérelemdíjat. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította. Az általa megállapított pernyertesség/pervesztesség arányának megfelelően rendelkezett a perköltség és az illeték viseléséről.
- [12] Az elsőfokú bíróság irrelevánsnak találta azon körülményt, hogy az I. rendű alperes miként és hogyan jutott hozzá a büntetőügy vádiratához. Rögzítette, hogy a cikk alapvetően helytállóan ismertetette a vádirat tartalmát, és ahhoz megengedett véleményt fűzött. Az I. rendű felperes javára jóhírnév sértést a vádiratban nem szereplő ipari kémkedés gyanújának felemlítése kapcsán állapított meg, valamint nem fogadta el a fényképfelvétel

vonatkozásában az I. rendű alperes védekezését. Álláspontja szerint egy adott fényképfelvételt egy adott esemény kapcsán az illető hozzájárulásával lehet felhasználni, minden további felhasználáshoz a jogosult (újabb) hozzájárulása szükséges. A jelen esetben a fényképfelvétel nem az adott büntető-eljárás kapcsán készült, illusztrációként sem szolgálhatott az adott büntető-eljárás kapcsán.

- [13] Az elsőfokú bíróság szerint az I. rendű alperes cikke a II.-III. rendű felperesek tekintetében nem tartalmaz a vádirat tartalmán túlmenő megállapításokat. A II. rendű alperes pedig szinte kizárólag csak a vádirati részt vette át a .. cikkéből, így az ő esetében egyik felperes vonatkozásában sem állapítható meg a személyiségi jog megsértése. A sajtónak lehetősége van ugyanis arra, hogy a közérdeklődésre számot tartó ügyben tájékoztassa a közvéleményt akként, hogy az elkövetéssel vádolt személyek teljes nevét is leírhatja és közölheti. Az elsőfokú ítélet rögzítette azt is, hogy amikor a cikk az I. rendű felperest „volt orvos ezredesként” aposztrofálja, ez olyan lényegtelen tévedés, amely a személyiségi jog megsértését nem eredményezi.
- [14] Az I. rendű alperes és a felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy a .. című napilapban, a II. rendű alperes pedig azzal, hogy a .. honlapon 2015. február 2-án megjelent „Ezredesek a vádlottak padján” című cikkben az I.-II.-III. rendű felperesek teljes nevét nyilvánosságra hozva számoltak be a büntetőeljárásról, utalva a II. rendű felperes korábbi büntetőügyére is, megsértették az I.-II.-III. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, aminek abbahagyására és további jogsértéstől való eltiltásra kötelezte őket. Az I. rendű felperes javára megítélt, és az I. rendű alperes által fizetendő sérelemdíj összegét 1.000.000 forintra emelte fel. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. és III. rendű felpereseknek személyenként 500.000-500.000 forint sérelemdíjat. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.-II.-III. rendű felpereseknek külön-külön 300.000-300.000-300.000 forint sérelemdíjat. Pernyertesség/pervesztesség arányának megfelelően változtatott a másodfokú bíróság a perköltség és az illetékviselési arányokon. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [15] A jogerős ítélet rögzítette, hogy fellebbezéssel nem volt támadott az elsőfokú ítéletnek az „ipari kémkedés gyanújával” kapcsolatos jogsértés megállapítására, az attól való eltiltásra, és erre alapítottnak az I. rendű alperest 250.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelező rendelkezése, ezért azokat a másodfokú bíróság nem érintette. A jogerős ítélet szerint az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően felderítette, de az abból levont következtetések egy részével a másodfokú bíróság nem értett egyet.
- [16] A jogerős ítélet elsődlegesen foglalkozott azzal, hogy az elsőfokú

ítélet elbírálta-e a felpereseknek a személyes adatok védelméhez fűződő joguk megsértésével kapcsolatos kereseti kérelmét. Ebben a körben megállapította, hogy a keresetet elutasító rendelkezés érdemben erre a kérdéskörre is kiterjedt.

- [17] A jogerős ítélet éppen ebben a körben egészítette ki az elsőfokú ítélet indokait azzal, hogy az alperesek bűnügyi személyes adatot kezeltek akkor, amikor a felperesek teljes nevét nyilvánosságra hozva számoltak be arról, hogy a felpereseknek milyen büntetőügyei voltak. Kiemelte a jogerős ítélet, hogy a jogszabályok alapján kizárólag a cél megvalósulásához elengedhetetlenül szükséges személyes adat kezelhető. Ez a cél az adott esetben a közvéleményt hiteles, gyors és pontos tájékoztatása volt egy közérdeklődésre számot tartó büntetőügyről.
- [18] A jogerős ítélet a Kúria egy korábbi döntésére való hivatkozással megállapította, hogy a konkrét esetben érdekösszemérésre van szükség. A sajtószabadsághoz, a szabad véleménynyilvánításhoz való jogot kell összemérni a konkrét magánszemélyek személyiségi jogainak védelmével.
- [19] A konkrét esetben a másodfokú bíróság megalapozottnak találta a felperesek azon hivatkozását, hogy az eljárás megindulását követő öt évvel semmilyen körülmény nem merült fel, amely indokolttá tette volna a felperesek teljes nevének közzétételét az ismételt közlésben, mivel még nem született az eljárást befejező érdemi határozat, és olyan eljárási cselekményre sem került sor a büntetőeljárásban, amely indokolttá tette volna a bűnügy részleteinek felelevenítését. A perbeli cikkek a felpereseket a büntető-eljárással kapcsolatban mindenki számára közvetlenül beazonosíthatóvá tették nevük, valamint beosztásuk, illetve a II. rendű felperes korábbi büntető-eljárásának a közlemény tájékoztatásához szükséges mértéket meghaladó felfedésével. A másodfokú bíróság ezért a büntetőeljárással kapcsolatban a felperesek nevének, valamint a II. rendű felperes korábbi büntetőügyének, mint bűnügyi személyes adatok nyilvánosságra hozatalával a jóhírnév sérelmét mindhárom felperes vonatkozásában megvalósultnak találta. Ebben a részében ezért a másodfokú bíróság megváltoztatta az elsőfokú ítélet, megállapította a jogsértést és alkalmazta az abbahagyás és az eltiltás jogkövetkezményét.
- [20] Ezt meghaladóan ugyanakkor a jogerős ítélet sem talált további megállapításra való indokot. Megállapíthatónak találta, hogy az alperesek nem közöltek valótlanyságot a vádirat alapján, annak pedig valóban nincs jelentősége, hogy a vádirat tartalmához a sajtószerv munkatársai miként jutottak hozzá. A jogerős ítélet abban is osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy annak kérdése, hogy az I. rendű felperes csak volt, vagy jelenleg is ezredesi rangban lévő személy, illetve hogy a jelenben orvosként praktizál-e, az olvasók számára olyan lényegtelen részletre vonatkozó pontatlanság, amely nem indokolt az alperesek terhére értékelni.
- [21] A jogerős ítélet alaptalannak találta az I. rendű alperes fellebbezését a képmás védelméhez fűződő jog megsértése

megállapítása kapcsán. Az adott fénykép valóban nem a büntető-eljárás kapcsán készült. Ez nem tekinthető az adott ügyben képi tudósításnak. Mindezek alapján a jogerős ítélet az elsőfokú bírósággal egyezően állapította meg ebben a körben a jogsértés bekövetkeztét. Alaptalannak találta az I. rendű alperes fellebbezését a sérelemdíj összegének leszállítására vonatkozóan. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanis a további jogsértések megállapítására figyelemmel éppen a sérelemdíj összegének felemelése indokolt, illetve indokolt az is, hogy a II. rendű alperest sérelemdíj megfizetésére kötelezzék. A jogerős ítélet mérlegeléssel a sérelemdíjak összegének felemelését látta indokoltnak.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [22] A jogerős ítélet ellen az I. és II. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Az I. rendű alperes alapvetően a jogerős ítélet megváltoztatását kérte annyiban, hogy a képmás védelme kapcsán megállapított jogsértést és annak jogkövetkezményeit a Kúria mellőzze, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. A II. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, amely a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet teljes egészében elutasította. Az alperesek előadták, hogy a cikkben valóságnak megfelelően tudósítottak egy büntetőeljárás aktuális állásáról. A jogerős döntés a sajtószabadságnak és a véleménynyilvánítási szabadságnak egy ügy kapcsán indokolatlan korlátozását jelenti. Álláspontjuk szerint helytelenül mérlegelte a jogerős ítélet a véleménynyilvánítási szabadság, illetve az adatvédelmi jogok érvényesítésének konfliktusát, ebben a tekintetben az elsőfokú bíróság ítéletét tartották helytállónak.
- [23] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A Kúria az I.-II. rendű alperesek felülvizsgálati kérelmét részben alaposnak találta, ezért a jogerős ítéletet a másodfokú perköltségre és illetékre is kiterjedően részben hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése alapján.
- [25] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés értelmében a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.
- [26] A jogerős ítélet és a felülvizsgálati kérelmek tartalmára figyelemmel a jogilag eldöntendő kérdésként az I. rendű felperes

képmása közlésének jogszerűsége, valamint annak a kérdésnek a megítélése maradt fenn, hogy a cikkekben jogszerűen közölhető volt-e a felperesek teljes neve, illetve a II. rendű felperes esetében korábbi ügye jogszerűen felemlíthető volt-e. A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthesse, és hogy ebben őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés értelmében az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A (3) bekezdés szerint nem sért személyiségi jogot az a magatartás, amelyhez az érintett hozzájárult. A 2:43. § b) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és a jóhírnév megsértése, és a g) pont szerint a képmáshoz és a hangfelvételhez való jog megsértése, illetve az e) pont szerint a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése. 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyére vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel. A 2:48. § (1) bekezdése szerint képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. A (2) bekezdés szerint nincs szükség az érintett hozzájárulására a felvétel elkészítéséhez és az elkészített felvétel felhasználásához tömegfelvétel és nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel esetén.

- [27] Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3. § 2. pontja személyes adat az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható az érintettre vonatkozó következtetés. A 4. pont szerint bünygyi személyes adat a büntető-eljárás során, vagy azt megelőzően a büncselekménnyel vagy a büntető-eljárással összefüggésben, a büntető-eljárás lefolytatására, illetve a büncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a büntetett előéletre vonatkozó személyes adat. Az Infotv. 4. § (1) bekezdése szerint személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. A (2) bekezdés értelmében csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. Az 5. § (1) bekezdés a) pontja szerint személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul (a) pont), vagy azt törvény - vagy törvényi felhatalmazás alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken

alapuló célból elrendeli. A 6. § (1) bekezdése szerint személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen, vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából szükséges (a) pont), vagy az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdekek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll (b) pont).

- [28] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák. A (2) bekezdés szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. A IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (2) bekezdés szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit. A (4) bekezdés értelmében a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.
- [29] A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv) 4. § (1) bekezdése deklarálja, hogy Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A (3) bekezdés szerint a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. A 10. § értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A 13. § szerint a tájékoztatási tevékenységet végző lineális médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről, az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. A 14. § (1) bekezdése értelmében a médiaszolgáltatónak az általa közzétett médiatartalomban tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot.
- [30] A Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalása értelmében a sajtószerv jogosult beszámolni a büntető-eljárás aktuális állásáról. Az állásfoglalásban foglaltakat a bírói gyakorlat következetesen kiterjesztően értelmezi. Ez azt jelenti, hogy a sajtószerv a rendelkezésre álló adatok alapján, még a büntető-eljárás befejeződése előtt a valóságnak megfelelően beszámolhat a vádirat tartalmáról, a nyilvános tárgyalás eseményeiről. A tudósítással szemben a gyakorlat által megkövetelt követelmény az, hogy a tudósítás tartalmának összhangban kell állnia az adott eljárás aktuális állásával, tiszteletben kell tartania az ártatlanság vélelmének alkotmányos alapelvét, és nem fejezhet ki

előzetes ítéletmondást.

- [31] A Kúria álláspontja szerint a képmás közlése vonatkozásában a jogerős ítélet helytállónan döntött, amikor jogsértést állapított meg. Az adott fénykép nyilvános sajtóeseményen készült az I. rendű felperesről, ezért alapvetően az arról való beszámolásra hivatott. A kép tehát nem magáról a büntető-eljárásról tudósított, nem állt tehát összhangban a cikk tartalmával még akkor sem, ha az érintette a mobil labor kérdését. A Kúria gyakorlata egyértelmű abban, hogy más céllal és rendeltetéssel készült fényképek bűnügyi tudósítás illusztrációjaként való felhasználása az érintett külön hozzájárulása nélkül személyiségi jogot sért. Minderre figyelemmel az erre vonatkozó, a keresetet ebben a tekintetben is elutasítani kérő I. rendű alperesi felülvizsgálati kérelmet a Kúria nem találta alaposnak.
- [32] A Kúria ugyanakkor alaposnak találta a felülvizsgálati kérelmet a teljes név feltüntetése és a korábbi eljárásra utalás kapcsán. Azt a Kúria szerint - éppen egy korábbi kúriai ítéletre történő hivatkozással - a jogerős ítélet helytállónan rögzítette, hogy minden esetben egyedi mérlegeléssel kell arról döntenie, hogy a büntető-eljárásról történő beszámoló, tudósítás esetében az eljárás alá vont személy (teljes) neve közölhető-e, vagy sem. Jelen esetben valóban ütközik a sajtószabadsághoz, a véleménynyilvánítás szabadságához való jog az egyén személyes adatok védelméhez fűződő jogával. Az ütközés feloldása kérdésében az első- és másodfokú bíróság a jelen esetben eltérően foglalt állást. Az elsőfokú bíróság a nevek és beosztások közlését nem találta jogsértőnek, míg a másodfokú bíróság ezzel ellentétesen foglalt állást.
- [33] A Kúria álláspontja szerint a jelen esetben az elsőfokú bíróság mérlegelése felelt meg az újabb bírói gyakorlatnak. Szükséges figyelembe venni az eljárás tárgyát, továbbá a felperesek korábbi, egyáltalán nem jelentéktelen társadalmi, szakmai pozícióját. Értékelni kellett továbbá azt is, hogy az adott büntető-eljárás a cikkek megjelenésének időpontjában még folyamatban volt, vagyis még az adott ügyben nem született döntés. A Kúria szerint az összes körülmény mérlegelésével okszerűen arra a következtetésre lehet jutni, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága, a közvélemény tájékoztatása egy közérdeklődésre számot tartó ügyben - éppen az ügy tárgya, illetve a vádlottak korábbi pozíciója okán - elsőbbséget élvez a felperesek egyéni személyiségi jogaival szemben. Ez áll egyébként összhangban az Alkotmánybíróság újabb határozataiban megfogalmazott elvekkel is (7/2014 AB számú határozat), amely az EJEB gyakorlatára is figyelemmel magát az ügyet, annak közérdeklőséget helyez előtérbe. Fontosnak tartja a Kúria ugyanakkor annak rögzítését, hogy amennyiben a büntető-eljárás nem vezet a felperesek elmarasztalására, a felperesek kérelmére az alperesek erről is kötelesek tájékoztatást adni.
- [34] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet akként változtatta meg, hogy az I. rendű felperes képmásvédelméhez való joga megsértését megállapító rendelkezését (az I. r. aélperes

által) az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezményekkel együtt, az elsőfokú bíróság által megállapított 500.000 forint sérelemdíj mellett helybenhagyta (az ipari kémkedés gyanújának állítása miatti jogsértés megállapítása és objektív jogkövetkezményei, továbbá 250.000 forint erejéig a sérelemdíj már korábban jogerőre emelkedett), azt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.

- [35] Az ilyen módon megváltozott pernyertességi/pervesztességi arányoknak megfelelően rendelkezett a Kúria a másodfokú és felülvizsgálati eljárási perköltség és illeték viseléséről.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [36] Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdés, IX. cikk (1), (2) és (4) bekezdés, 2010. évi CIV. törvény 4. § (1) és (3) bekezdés, 10. §, 13. és 14. §, Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdés, 2:43. § d), e) és g) pontja, 2:45. § (2) bekezdés, 2:48. § (1) és (2) bekezdés, Pp. 81. § (1) bekezdés, 206. § (1) és (2) bekezdés, 275. § (3) és (4) bekezdés, 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdés, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés.

Záró rész

- [37] A felülvizsgálati eljárásban hozott ítélet folytán a II. rendű alperes a felülvizsgálati eljárásban teljes mértékben pernyertes lett, az I. rendű alperes pedig nagyobb részben lett pernyertes, ezért az I.-II.-III. rendű felperesek kötelesek az alperesek részére perköltséget fizetni, az illeték megosztására pedig a pernyertesség/pervesztesség arányának megfelelően került sor, a

másodfokú és a felülvizsgálati eljárásra is kiterjedően, az elsőfokú eljárási illeték pedig az elsőfokú ítéletben meghatározottak szerint viselendő.

Budapest, 2018. október 3.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

AM

tisztviselő